

Előfizetési árak:

Egész évre . 20 kor. — fill.
Félévre . . 10 > — >
Negyedévre . 5 > — >
Egy óra . . 1 > 70 >
Egyes szám ára 8 fillér

Kiadóhivatal:

Mária-utca 1. sz.
hol az előfizetések és a hirdetések elfogadtatnak.

Szerkesztői iroda:

Mária-utca 1. sz.
első emelet,
hová a lap szellemi részét
illető minden közlemény in-
tézendő.

Kéziratot

viszra nem adunk.

PÉCSI FIGYELŐ

POLITIKAI NAPILAP.

Tiszta választás.

Pécs, 1901. szept. 4.

Mást se lehet olvasni most a kormánypárti lapokban, mint a tiszta választások dicséretét, a mi egy kissé furesán hangzik, a mennyiben sohasem komoly, tárgyilagos bírálat, hanem egyszerű reklám színezetével bír minden dicséret, a mi nem megtörtént, hanem még csak ezután bekövetkezendő dolgokról szól.

Pedig hát tudvalevő dolog, hogy a reklám dobját leginkább olyanok szokták leghevesebben ütni, a kikről az utólagos bírálat kénytelen konstatálni, hogy az az előre kidicsért produkció bizony meglehetősen silányan sikerült.

Tartunk tőle, hogy az annyira agyonreklámozott „tiszta választások” is ilyenek lesznek. Mert ugyan mi biztosítja a választások tisztaságát, a mi alatt nem érthetünk mást, mint azt, hogy minden választó a saját benső meggyőződését követve, minden illetéktelen befolyástól menten adhassa le szavazatát arra a jelöltre, akinek személyében és vallott elveiben leginkább véli föltalálhatni annak biztosítékát, hogy az a mandátuma által nyert befolyást az ország ügyeinek intézésébe igazán a haza érdekeinek és a nemzet aspirációinak megfelelően fogja érvényesíteni.

Hogy korunkban, mikor nemcsak az eddigi kormánypolitika korrumpív irányzata mértelyezte meg a politikai erkölcsöket, de a létért való küzdelemben a nép zöme amugy is elvesztette önállóságát és ellenálló képességét, nemcsak azok a befolyások veszélyeztetik az egyes választók szabad elhatározását legszentebb polgári joguk gyakorlásánál, melyeket a kuriai bíráskodásról szóló törvény megsemmisítési okok gyanánt felsorol, az kétségtelen.

Az anyagi függés ama viszonyában, a melyben legtöbben leledzenek, a hatósági gyámkodásnak az a tultengése, a mely lépten nyomon beleavatkozik a polgárság egzisztenciális kérdéseibe, talál elegendő utat és módot a befolyásolásra, a melyeket a törvény mind föl nem sorolhatott tiltó rendelkezésében, de a melyek mégis arra kényszerítik a befolyásolt választót, hogy szavazata leadásánál első sorban is ne azt nézze, mit kíván a saját meggyőződése szerint a haza érdeke, hanem főleg azt mérgelje, vajjon állásfoglalásával nem árt-e a saját egyéni érdekeinek.

Ily körülmények között tiszta választásokról csak úgy lehetne szó, ha a szavazás titkosan történnék, mert csak így lehetne biztos benne a választó, hogy szavazatát nem ellenőrizhetik azok, akik annak leadásánál őt illetéktelenül befolyásolni akarták. Hisz már az a megokolás

is, a melylyel a tiszta választást hangoztatók a titkos szavazás behozatalát ellenzik, bizonyítja, hogy eszük ágában sincsen a választók akaratának szabad érvényesülését intézményes biztosítékkal körülszólítani. Mert a mikor azt mondják, hogy a titkos szavazás behozatala ugrás lenne a sötétbe, a mely folytonos meglepetésekkel járna s a kormányzat állandóságát veszélyeztetné, ezzel maguk beismerik, hogy a mostani kormányrendszert csak úgy tartathatják fenn, ha a választókat ennek föntartása mellett befolyásolhatják s ez irányban őket a szavazásnál ellenőrizhetik.

Aki az alkotmányosságot úgy fogja föl, hogy ne fölülről diktálják rá a népre a kormányzati rendszert, hanem a nép maga szabja meg, milyen kormányzatot kíván, annak a titkos szavazás nem a sötétbe való ugrás, hanem világító fáklya, mert csak ez az egyetlen biztos mód arra nézve, hogy félreérthetetlenül meg lehessen bizonyosodni fölöle, mit is akar valójában az a nép, a melyről az alkotmányosság alapelve azt tanítja, hogy maga legyen a saját sorsának intézője.

Nos, a mostani „tiszta választásoknál” bizonyára nem fog a sötétbe ugrani a kormány, mert biztos lehet benne, hogy a választás mostani rendszere mellett nem képzelhető Magyarországon olyan kormány, a melynek számára a választások biztos

A „Pécsi Figyelő” tárcája.

A faluban utcahosszat . . .

A faluban utcahosszat beszélük:
Hogy a rózsám kezét másnak ígérük;
Ha ígérük, ígérjessék,
Csak aztán el ne temessék
Rózsikámat, a szegényt.

Vigan vannak a bírók házában,
Csak egy kis lány sirdogál ott magában,
Édes anyja ölelgeti,
Menyasszonynak öltözteti
Rózsikámat, a szegényt.

Rajt' a fején menyasszonyi koszoru,
Kérdi anyja: mért vagy lányom szomorú?
Hej de ő már nem hall szóra,
Sirva tesz koporsóba
Rózsikámat, a szegényt.

Bura fordul öreg bíró portája,
Halva fekszik az egyetlen leánya,
Egyre hívják, költögetik;
Megratják, eltemetik
Rózsikámat, a szegényt.

Körül állja apja, anyja a sirját;
Könyeiket hangos jajjal hullatják.
Én könyeim eltitolom;
S egy magamban siratgatom
Rózsikámat, a szegényt.

Hegyháti.

A hazug.

— A „Pécsi Figyelő” eredeti tárcája. —
Irtá: Scossa Erzsi.

Az egész városban beszéltek, hogy vége van a szép Somló Antalnak. Meghütötte magát az őszszel egy vadászaton; azóta fogy, egyre fogy; már alig lehet reá ismerni. Hej pedig de hozzá illt ahoz a gyönyörű szőke asszonyhoz; katonás, délceg volt a termete, szabályos, férfias az arca és barátságos, de tiszteletet parancsoló a tekintete. Mindenki utánuk nézett, mikor végimentek az utcán. Dénes, Somló jó barátja, sokszor hozzájuk szegődött s olyan bókokat mondott az asszonykának az ura füle hallatára, hogy annak menten az arcába szökött a vér.

— Menjen, maga bohó — mondta tréfásan s még jobban odasimult az urához.

Most vége a sétáknak; nincs az urának sem kedve, sem ereje. Ő is nagy ritkán megy valahova, csak ha éppen elkerülhetetlen. — Ilyenkor Rátkay Dénes hazakiséri és rendszeren ott is marad; elbeszélget Somlóval, Somlóné pedig körülöttük foglalatoskodik. — Legalább szegény betege szórakozik, kissé elfelejti a baját. Különben is úgy megszokták Rátkay látogatásait, hogy szinte hiányzott, ha pár nap elmaradt.

Rátkay iskolatársa, legénykori jó pajtása volt Somlónak; sokat adtak egymás barátságára és ez Somló nőülése után sem lazult meg.

Somló igen boldog volt szerelmében s meg volt győződve, hogy felesége viszont sze-

reti őt. Azért nem is féltette senkitől, annál kevésbé testilelki barátjától.

Rátkaynak sok szenvedést, gyötrő, kínos éjszakát okozott a tulságos bizalom. Szerelmes lett Somlónéba, napról-napra jobban érezte, milyen drága lett neki ez a kívánatos szőke asszony; lassan lassan fejlődött a szívében a szerelem, de titkolta forró szenvedélyét, becstelenségnek tartotta megcsalni barátját, meg Somlónénál is inkább rontott, mint javított volna az ügyén. Rendkívül szerette az urát. Azt mondta egy alkalommal: »Tudja Rátkay, azért vonzódok magához, mert olyan gazdag barna haja van, mint az uramnak.« Tehát még a vonzódást is csak annak köszönhetette, hogy valamiben szerencsés volt Somlóhoz hasonlítani. — Dehogy! Inkább meghal, mintsem titkát elárulja.

Hasztalan volt azonban a szigorú elhatározás. Egyszer mégis megtörtént a vallomás. Megittasulva az asszony látásától, feledett mindent, egy pillanatnyi gyengeség, önfeledt állapot szállta meg, mit meg nem történtté nem tehetett többé.

Ismét Somlóékhoz ment. Rég látta Somlónét, vágyott utána. Az asszonyka észrevette, eléje sietett, csendet intett kezével és a melékszobába vezette.

— Szegény uram — panaszkodott az ő hízog, édes hangján — elaludt. Nem aludt egész éjjel, igen rossz éjszakája volt.

— Ugy hiszem, nem sok van már neki hátra a szenvedésből — jegyezte meg Rátkay. Ő rajta már semmi sem segít, hanem kegyed

többséget ne szolgáltatnának. És bizony szerencsés lenne ez az ország, ha a választásoknak ez a mindig előre tudott biztos végeredménye annak bizonyítéka lenne, hogy a nemzet többsége mindenkor meg van elégedve kormányának politikájával, mert az még a mai laza politikai fölfogás mellett sem képzelhető, hogy egy nemzet többsége állandóan helyeseljen olyan politikai irányzatot, a mely merőben ellenkezik a nemzet igazi érdekeivel.

Csak hogy a mi állandó kormánypárti többségünk nem a kormánypolitikával elégedett nép akaratának, hanem a népakaratra néha durva erőszakkal, máskor u. n. szelid nyomással gyakorolt befolyásolásnak s e befolyásolás érvényesülését biztosító nyilvános ellenőrzésnek köszönhető, mert ha biztosak lennének benne, hogy a nép hamisítatlanul megnyilvánuló akarata eredményezi a kormánypárti többséget, vagy helyesebben szólva, ha nem lennének meggyőződve felőle, hogy a minden befolyásolástól ment népakarat hamisítatlan megnyilvánulása minden bizonynyal a mai kormányzati politika bukását eredményezné, akkor nem irtóznának annyira az illetéktelen befolyásolást lehetetlenné tevő titkos szavazástól s nem neveznék azt a sötétbe való ugrásnak.

Mikor a választói jog olyan szűk körre van szorítva, hogy a politikai joggal felruházott nép inkább csak a nemzet egy kiváltságos osztályának tűnik föl s ebben is a kormány rendelkezésére álló hivatalnokok rengeteg serege foglal el jelentékeny helyet; mikor a legnagyobb vállalkozótól az utolsó falusi korcsmárosig mindenki a kormánytól függ: akkor ne beszéljen tiszta választásokról, vagyis a nemzet akaratának független érvényesüléséről senki mindaddig, míg a szavazatok leadását a hatalom emberei nyilvánosan ellenőrizhetik s a szerint osztogathatják

vigyázhatna jobban magára, milyen halvány, milyen kimerült.

— Miért vigyázzak magamra? — kérdezte a szép asszony könyező szemekkel. — Kinek a kedvéért?

— Az én kedvemért! — felelte a férfi szenvedélytől elfuladt hangon. Hiába, képtelen vagyok tovább lekötni szíveim hő vágyódását ön iránt, és ha egy életen keresztül kellene is könyörögnöm, könyörögni fogok, a míg meg nem hallgat.

Somlóné rémülten ugrott fel helyéről.

— Csitt — szólt rendreutasítólag — ne beszéljen nekem ilyesmiről. Különben megtiltom, hogy még hozzám közelítsen.

— Elég soká hallgattam — viszonzá Rátkay makacsul. És Istenemre mondom, hogy örökre hallgatók, ha barátom egészséges marad; de miért türjem tovább ezt a rettenetes bizonytalanságot, az 5 napjai úgy is meg vannak számlálva.

— Nagyon helytelen és időelötti ily dolgokat előhozni, és ha azt akarja, hogy jó barátok maradjunk, nem zaklat többé.

— Jó. Igérem, hogy egész nyugodtan várom be sorsomat, majd eljő az idő, mikor gátolatlanul . . .

— Honka! — hallatszott a szomszéd szobából, — hol vagy?

— Itt vagyok, — mondá Somlóné férjéhez sietve — Rátkay is itt van, várta, hogy felbredjél. Nem engedtem ide jönni, féltem, hogy felzavarunk. — S kedveskedőleg simogatta meg a dus barna haját, mely még te-

kedvezéseiket, vagy éreztethetik nem tetésűket.

Már maga ez a nyilvános ellenőrzés akadályozza meg a benső meggyőződés hamisítatlan követésében a szavazat leadásánál azokat, akik a hatalom tényleges birtokosaitól függnék, vagy tőlük valamit — bár joggal is — várnak. Ilyenek pedig nagyon sokan vannak a választók között, sőt maholnap — sajnos — már ezek lesznek köztük többségben.

A belvárosi templomról.

(Lesz-e toronyóra?)

Pécs, 1901. szept. 4.

A mi ősrégi belvárosi templomunk re-noválási munkálatai szépen haladnak előre. Arról a sok szó tárgyát képezett kupoláról lefejtették azt a neki-fakult pléh burkolatot, tegnap még rajta voltak a régi, korhadat gerendák, melyek úgy meredeztek szerte-szét a maguk avult, szű-ette mivoltjukban, mintha csak a templom kriptájában békésen nyugvó halottak csontjai lettek volna s szinte kilehelték magukból a dohos kriptaszagot. Ma már nyoma sincs ezeknek a porladt emberi csontokra emlékeztető, gombás gerendáknak, csak a téglája látszik már a kupolának, mely most úgy néz ki, mint valami erőszakos halállal kimult óriás meredt szeme, kibe úgy fojtották bele a lelket. Olyan homályos, olyan szürke, hogy szinte elszomorítja az embert, ha feltekint rá.

Csodálatos dolog talán, de úgy van, hogyha az ember valami mohosodásnak, enyészetnek indult régi alkotásra tekint, önkéntelenül is a halálra gondol s az elmulás, az enyészettel gondolatban megbarátkozott ember, szinte hasonlatosságot keres az idő vasfogától kikezdett alkotás s az ember törekeny gépezete között . . .

A belvárosi templomnak ez az elszomorító, melancholikus benyomása azonban nem fog soká tartani, majd gondoskodnak a serény munkások róla, hogy új vakolat kerüljön a régi helyére, hogy azokat a kor-

hérebbnek tüntette fel a szintelen, szenvedő arcot.

Rátkay is oda jött s részvétellel tudakozódott hogyléte felől.

— Köszönöm, — szólt Somló mosolyogva, — valamivel jobban érzem magamat, mint tegnap, meg az éjjel; csak azt ne kívánjátok, hogy sokat beszéljek, mert az nehezemre esik és igen kifáraszt.

— A viláért se erőltess meg magad; majd beszélünk mi helyetted is, neked ugyis hallgatás a legjobb. — Nemde nagysád, — fordult Somlónéhoz, színtelt komolysággal. Ezen aztán nevettek mind a hárman.

Igy tartott ez heteken, hónapokon át. Somló egyre gyengébb lett, gyors léptekkel közeledett az elmuláshoz.

Rátkay mindennapos vendég volt a háznál. Egy délután azonban hiába várták; nem jött el, nem jött másnap, harmadnap.

Vajjon mi az oka; tündökött Somlóné. Bizonyosan beteg, azért nem jön, másként nem lehet; más vissza nem tartaná.

Rátkay csakugyan nagy betegen feküdt a kórházban. Somlónénak borzasztó napjai következtek. Az ura halálát minden órán várhatta és Rátkayért is szomorkodott. Oly nehezen bírta nélkülözni; jól esett volna, ha mellette lett volna s bátorítja ezekben a választásos napokban. Elképzelte, mily rossz lehet szegénynek még a baja mellett, hogy ezt nem teheti.

(Vége köv.)

hadt emberi csontokhoz hasonló mohos gerendákat ujjakkal cseréljék fel, melyek szinte még nedvesek a frisseségtől s aztán tetejébe rakják az új, csillogó vörösréz-fedőt, melyen szinte szégyenkezve török majd meg a nap-sugár s nem telik bele hosszú idő, feledve lesz minden, a mi elmulásra, enyészetre emlékeztetett, csak azt fogjuk látni, a mi új, a mi csillogó s ez oly jól esik a szemnek . . .

Néhány nap óta a belvárosi templom tornyának szertemeredezett épületfáiból is emelvényt csináltak, hol szintén egy csomó munkás azon fáradozik, hogy új mezbe öltöztessék a régi színű tornyot, pótolják a lehullott vakolatot s eltakarják azokat a ridegen meztelenül szürke köveket, melyeknek hasadékából már fű nőtt ki s így a torony is méltó lesz a templom kupola új színéhez, vidámabban fog benne kongani a harang, tán tisztább visszhangra talál az óraütés . . . De nini! Hova nem ragadja el az embert néha a képzelete, a megszokottság hatalma, mert hiszen oly könnyű beszélni a toronyóra ütésének kongásáról, ha az ember templomtoronyról beszél!

Persze nem szabad elfelejteni, hogy a pécsi belvárosi plébániatemplomról van szó, melyben nem tít az óra, nem kongja el rémesen az éjfél, mert . . . nincs rajta óra. Valami szemfényvesztő szándékkal ugyan raktak a világ négy tája felé óralapokat a belvárosi templom tornyára is, de míg falun az ilyen óralapokra legalább ráfestik a mutatókat is, melyek szimbolikusan mindig tizenkettőt mutatnak, a belvárosi plébániatemplom tornyórájának még festett mutatója sincs.

S mikor ezen az ember, nem is minden ok nélkül kissé elgondolkozik, bizony egy egész sereg kérdés toltul az ajkára: miért nincs a belvárosi plébániatemplom tornyában óra? S ha óra nincs, minek a számozott lap? S ha már nem tudták szellemesebben felhasználni a toronyóra helyét, miért nem tettek legalább mutatót a lapra? S végül, vajjon lesz-e valaha toronyóra ezen a templomon?

Eme önkéntelenül feltoluló kérdések legnagyobb része viszhang, felelet nélkül hangzik el, mert hiszen e kérdések megfejtését részben a mult idők sűrű fátyola fedi, részben a felelet lehetetlen volta zárja ki, a legutóbbi kérdésre azonban a jelenkornak van egy határozott felelete: a pécsi belvárosi templom tornyában most sem lesz óra, mert ezt a renoválási munkálatokra készített tervezet és költségvetésbe — nem tudni miért — egyszerűen nem vették be.

Nos ha már erről megfledkeztek, tán arra még nem lenne késő, hogy azoknak az óralapoknak a helyét téglával raknák be, mert bár jó az így is, de legkevésbé sem szép, szinte groteszk, s ha már a belvárosiaknak nem szabad tudni, hányat ütött az óra, legalább ne fájtsák a szívüket azokkal az óralapokkal, melyek szinte kiáltva hirdetik, hogy a pécsi belvárosi templom tornyán lehetne óra — de nincs!

* **Választási mozgalmak.** A szalántai kerület Ugron-párti képviselőjelöltje, Vajay István most tartotta meg programbeszédjét az 56 községből álló választókerülethez tartozó: Kővágó-Szöllős, Töttös, Patacs és Német-Ürög községekben. Ezek a községek azelőtt Vajay István ellenesének, Brázay Kálmánnak legerősebb fészkei voltak, s most oly nagy hatása volt Vajay István bölcskei plébános gyűjtő szavainak, hogy a községek választói nagyrészt pártjára állottak. Német-Ürögön a programbeszédjét tartó képviselőjelöltet virágcsokorral lepték meg. A kerület határából itélve Vajay megválasztása valószínű, mert azok a községek, melyek 96-ban pártján állottak, ma is rendíthetetlen hívei, míg Brázay választóinak nagyrészt elhódítja programbeszédeivel.

Hírek.

Pécsett, 1901. szeptember hó 4.

A kis Veronka.

(Mese.)

Irta: Albert bácsi.

Pajtikáim: Leó, Laci,
Ide mellém szaporán;
Egy kis lánykáról mesélek,
De azt' figyeljétek ám.
Ed's apika azt mondta,
Hogy Lacika és Leó,
Harangszókor imádkoznak
Egy, mint más szótfogadó.
Félre tehát lovat, puskát
S míg anyika hoz uszonát,
Egy kettőre.
Csak előre!
Ide mellém: Leó jobbról,
Lacikám, te baloldaltól;
Azután csak figyeljétek,
S semmit el ne feledjétek.

*

Valamikor valahol, a jó Isten tudja hol;
az erdőn innen, a réten túl, ott, a hol a kis
göndör szőrű malacka tur, egy szegény asz-
szony lakott egykor aranyhaju, égbék szemű
leánykájával, a kis Veronkával.

Egy forró nyári napon Veronka így
szólt édes anyjához:

— Kis anyácskám, miért hogy nekem
nincs apikám, mikor minden gyermeknek van,
még a kis sánta Cinege Péternek is?

— Jaj édes Veronkám, — felelte édes
anyja — volt neked is, csak hogy a jó Isten
nagyon szerette és fölhitte magához az égbe.

Veronka elszontyolodott.

— Akkor inkább a sánta Cinege Péter-
nek az atyját szerette volna a jó Isten, —
szólt kőtenyékjét szeméihez emelve.

— Nincs édes apád, kicsi leányom, árva
vagy, de azért csak imádkozz buzgón a jó
Istenkéhez, ő nem hagyja el az árvákat.

— Imádkozom én minden nap, — felelte
Veronka, — de csak nem magamért, hanem
teérted is kicsi anyácskám.

— Jól teszed, gyermekem, — szólt édes
anyja könnyezve, — meg is áld az Isten
érte.

Egyszerre nagy dörgés, villámlás támadt.

— Miért dörög? — kérde Veronka.

— Haragszik a jó Isten, — felelte a
szegény asszony,

— És miért haragszik a jó Isten? —
kérdé tovább Veronka.

— Mert rosszak az emberek.

— De úgy-e édes anyácskám, mireánk
nem haragszik a jó Isten?

— Nem, édes leánykám, mi jók vagyunk,
minket szeret.

Ekközben nagy sötét felhő borult a
házra, úgy hogy minden elsötétedett körül-
löttük.

Veronka egyszerre csak úgy érezte,
hogy emelkedik. Az a fekete felhő lassankint
betérközött a kulcslyukon át a szobába, ész-
revétlenül körül hengerte Veronkát, aztán
csak szállt, szállt, mindig magasabbra, utol-
jára már fenn kavargott a csillagok között.

Most nagy szél kerekedett a magasság-
ban, a felhőket össze-vissza kavarta, majd
tízte hajtotta olyan gyorsan mint a szél.

Egyszerre nagyot villámlott, dörgött s
Veronka egy gyönyörűsége szép kertben ta-
lálta magát.

A merre csak nézett, mindenütt szebb-
nél szebb virágot, kívánatosnál kívánatosabb
gyümölcsöt látott.

Veronka nem tudta mit tévő legyen,
hát csak ment, a merre ép kedve tartotta.

Egy terebélyes almafa alatt megállott.
A pirosalmák olyan mosolygósan kacsint-
gattak alá, mintha azt mondták volna: egyél
belőlem, majd meglásd, mily jóízű vagyok.

Ahogy gyönyörködött a szép almákban,
az ágak között megszólal valami:

— Szakíts le néhányat.
Veronka körül nézett, de nem látott
senkit.

A hang megismétlődött.

— Szakíts le néhányat.

Veronka most már nem nézett körül,
hanem bátran így felelt:

— De nekem nem szabad, ez nem az
enyém.

— Nem látja senki, — szólt az előb-
beni hang.

— De meglátja az Isten, — felelte
Veronka.

Ebben a pillanatban egy fehér szakállas
aggastyán jelent meg előtte, egynehány almát
letépett a fáról s oda adta Veronkának.

Veronka igen meglepődött az öreg em-
ber láttán, de csakhamar összeszedte magát,
hogy az almákat illendőképp megköszönje, de
nagyot nézett, hogy az öreg embert sehohsem
látta. Volt, nincs.

Veronka csak ment a kertben, egyik
uton le, a másikon föl, egyszerre egy nagy tő
előtt találta magát.

A tő telis-teli volt aranyhalakkal. Usz-
káltak, játszadoztak a tő vizében s Veronka
csak nézte őket, közben jó ízűn majszolta az
almát.

Az arany halak észrevéve Veronkát az
almával, összebujtak, majd kivált közülük a
legnagyobbik s hogy kidugta fejét a vízből,
így szólt Veronkához:

— Szépen kérünk, adj nekünk is az al-
mádból, éhesek vagyunk.

Veronka megsajnálta a halacszkákat, al-
máját apró szeletkékre vágosta, aztán bele-
hajította a vízbe.

No, lett ott erre elevenség, az aranyha-
lacszkák egy-kettőre bekapták az alma sze-
letkéket.

A mikor már mind elfogyasztották, a
legnagyobbik aranyhal ismét kidugta fejecs-
kéjét a vízből és így szólt:

— Köszönöm, kis leány, hogy juttattál
almádból, most csak menj egyenesen az or-
rod után, el ne térj se jobbra, se balra, majd
találsz egy kis arany házikót, ott találsz egy
arany almát, egy gyémánt almát, meg egy
ezüst almát. A melyik csak tetszik neked, el-
viheted jutalmul, a miért megszántál bennün-
ket s adtál almádból.

Veronka megköszönte az arany halacs-
kának s ment, ment, egyenesen az orra után.

Ment, ment, mendegélt, nemsokára egy
templomhoz ért. Veronka mindig azt hallotta
édes anyjától, hogy ha nyitott templom mel-
lett halad el, hát el ne mulasztja, rövid imára
be térjen. Veronka tehát bement a tem-
plomba, letérdelt az oltár elé s kezecskéit
imára kulcsolva, elmondta rendes imád-
ságát:

Hozzad fohászokodom,
Oh édes szűz Anyám!
Ki gonddal őriztél engem
Homályos éjszakán.

Vigyázz rám, óh vezess
Egész éltemen át,
Ne hagyj el semmi bajban,
Küzdeben az árvát.

És adj jó anyámnak
Gondtalan életet,
Ezért kérlek szüntelen
Szűz anya tégedet,

Sugalmazd óh nekem,
Mint áldjam szent neved?
Öröm, buban egyaránt,
Mit mondjak, mit tegyek?
Neved dicsérve szüntelen
Szűz Anyám! maradj velem.

Hogy elvégezte imádságát Veronka, to-
vább folytatta útját. Ment, ment, végre elért
a kis arany házikóhoz.

A házikóban már két kis leány volt, a
kik azon civakodtak, melyiküké legyen a gyé-
mánt alma.

— Miért civakodtok? — szólt Veronka
rájuk, — nem tudtok békésen osztózni?

— Mi közöd hozzá? — felelték a lá-
nyok, — válassz magadnak egyet, aztán menj
utadra.

Veronka nem szólt semmit, hanem fogta
az ezüst almát s elindult vele.

A két leány meg addig zsörtölődött, míg
a gyémánt, meg arany almát lelőkték a pol-
cikáról s zsupsz, vége volt, mind a két alma
burgonyává változott.

Veronka belekötötte kőtenye sarkába az
ezüst almát s csak ment, ment, mendegélt,
egyszer csak egy öreg, de nagyon öreg em-
bert látott az út mellett fektüdni.

Az öreg ember egyre jajgatott:

— Jaj meghalok, jaj meghalok!

Veronka megsajnálta az öreg embert s
oda ment hozzá s részvétellel kérde:

— Mije fáj öreg bácsi?

— Hét nap már nem ettem semmit, ha
nem segítesz rajtam, meghalok.

— Jaj Istenem, — sópánkodott Veronka,
— segiténék én, de hát hogyan?

— Adj valamit ennem, — szólt nyögve
az öreg ember.

Veronka gondolkodott, aztán nagy öröm-
mel kiáltott fel:

— Nini, majd elfeledtem. Van egy al-
mám, szívesen oda adom, de hát ezüst-
ból van.

— És sajnálod nekem adni?

— Dehogy sajnálom, öreg bácsi, de hát
lássa, az ezüsből van és úgy sem tudná
megenni.

— Megezem én édes leányom, még ha
acélból lenne is!

Veronka átadta az öreg embernek ezüst
almáját. Teremtő szent Isten! Micsoda csuda
lett ebből? Az ezüst alma valóságos ehető al-
mává változott.

Ahogy az öreg ember megette az almát,
mintha csak újra született volna. Alig tudott
eleget hálálkodni Veronkának.

Veronka tovább ment. A mint megy,
mendegél, hát uramfia, akkora sárkány kö-
zeledett felé, hogy még a nap is elsötéte-
dett tőle.

Szegény Veronka úgy remegett, mint a
nyárfa levél, nem ment se előre, se hátra.

A sárkány mindig jobban közeledett,
egyszerre: ham, bekapta Veronkát.

Ebben a pillanatban felébredt Veronka,
mert az egészét csak úgy álmodta.

— Jaj, édes anyám, — szólt Veronka
ijedten, — engem egy csunya sárkány be-
kapott.

— Dehogy, kicsi leányom, álmodtad.

Veronka körül nézett.

— Igaz ám, — szólt örömmel, — csak
álom volt.

Itt a vége a mesémnek.
Tovább tartott volna,
Ha Veronka az almából
Fel nem ébredt volna.

Hallga Leó
És Lacika,
Mintha hívna
Ed's anyika!

Egy, kettő, meguzsonnálunk,
Aztán ismét tovább játszunk.

Hintókázunk,
Karikázunk,
Faparipán
Nyargalászunk.
Közbe vesszük
Anyikát is,
Apikát is;

Hej az lesz ám csak a jó,
Ugy-e Laci, ugy-e Leó?

* * *

Ha szót fogadtok apikának, anyikának,
ugy a jövő szerdán ismét mesélek. A viszont-
látásra édes kis olvasóim, pá! A jó Isten le-
gyen velünk.

Naptrend 1901. szeptember 5-én.

Naptár: szerda, szeptember 5. — Róm. kath.: Jusztus. — Prot.: Herkules. — Görögkel. (aug. 23.) Farkas. — Zsidó: Elul 21. — Nap két 5 óra 9 perckor; nyugszik 6 óra 15 perckor. — Hold két 10 óra 18 perckor éjjel; nyugszik 1 óra 1 perckor délután. Hold utolsó negyede 2 óra 27 perckor délután.

Időjelzés: A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: esős, borús, szeles idő várható.

Katonai utóállítás a Scholz-sörházban d. e. 8 órakor.

Agrár geológusok szakelőadása a vármegyeházán d. e. 8 órakor.

— (Nyugalmazott ezredes.) A király megengedte *Fülepök* József, nagykanizsai 20. honvéd gyalogezredbeli ezredesnek, a saját kérelmére megejett felülvizsgálat eredménye alapján, mint honvédségi csapatszolgálatra nem alkalmas, helyi szolgálatra alkalmasnak nyugdíjállományba való helyezését.

— (Ötszáz gyermek iskola nélkül.) Megdöbbentő ez a szám s megdöbbentő maga a hír is, mely különösen most, az iskolaév kezdetén hat ijesztően a szülőkre, mert olyan színe van a dolognak, mintha a nagy számu gyereksereg az idei tanévre kiszorult volna az iskolákból, mi tanügyi és népnevelési szempontból, minden túlzás nélkül szólva elég nagy csapás lenne. Szerencsére nem így áll a dolog, hanem az, a mi történt, kétségtelenül jellemző arra a városi fejtelenségre, mely már számtalan alkalommal a köteles ellenőrzés teljes hiánya, vagy oly lanyhaságában csúcsosodik ki, mely szinte kényszeríti az egyes vállalkozókat arra, hogy a reájuk bízott munkálatokat akkor és úgy végezzék, a hogy az éppen nekik jól esik. Keves szóban mondva el a történeteket, ma, midőn az iskolásgyermekek nagy sokasága a templomokban „Veni sancte”-ra gyűlt egybe, midőn hivatalosan kezdetét kellene venni az előadásoknak, az *Agoston téri iskolának öt száz tanulója, kiket annak rendje és módja szerint beirattak az iskolába, iskola, tanterem nélkül áll s azzal kell kezdeniök a folyó iskola évet, hogy a jövő hét hétfőjéig nem járhatnak előadásra!* Az épületes dolog, melyre az iskolaügy iránt érdeklődők, de főleg a szülők méltán csóválhatják fejeiket, akként történt, hogy még hat héttel ezelőtt renoválni kezdték az Agoston-téri parochia épületét s a renoválási munkálatok tartamára az apátplébános és a káplánok beköltöztek az Agoston-téri iskolába. Nos hát eddig rendben van a dolog, mert elvégre, a parochiát, ha annak szüksége mutatkozik, renoválni kell s az nem kárhözvethető dolog, ha a plébánia papjai a munka tartamára, a vakáció alatt üresen álló iskolába költözködnék. Most kezdődik azonban a dolognak az a része, a melynek regisztrálásakor alig találni nyomdafesték alá való jelzőt a városi, ellenőrzésre kötelezett közegek nemtörődőségének jellemzésére. A parochia renoválási munkálatai csiga lassúsággal haladtak előre s dacára annak, hogy a beiratások s az iskolaév kezdetének ideje mind rohamosabban s feltartóztatlanul közeledett, senkinek sem jutott eszébe arról gondoskodni, hogy vajjon a parochia munkálatai elkészültek-e, az Agoston-téri plébánia kihurcolódik-e arra az időre, a midőn a gyermekeikért tandíjat fizetett szülők méltán követelhetnek tantermet, iskolát, gyermekeik számára. Nos hát, a parochia épület renoválási munkálatai a mai napig sem készültek el, a plébánia papjai ma is az iskolaépületben laknak s midőn az Agoston-téri iskola tanulói a „Veni sancte” után szép sorjában felvonultak, hogy majd elfoglalják az iskola-padokban nekik szánt helyeiket, a gyermekeket összegyűjtötték az iskola udvarán s aztán kijelentették előttük, hogy így meg úgy, nem lehet iskolába menni s a vakációt kénytelenek a jövő hét elejéig meghosszabbítani. — Kétségtelen, hogy a legtöbb gyerek arcán erre a nem éppen kellemetlen kijelentésre valami sajtáságos örömi

teli kifejezés suhant át, mert elvégre nem utolsó élvezet vakációval kezdeni az iskola évet, de a komolyan gondolkozók előtt aligha mossa tisztára ez a boldog gyermeki mosoly azokat, kiknek a polgárok fillérjeiből összegyűlt fizetést bizonyára nem azért fizeti a város, hogy belekövesedve a maguk kényelem imádatába, hasonló ázsiai állapotok teremtéséről gondoskodjanak!

— (Küldöttség a király elé.)

Tolnavármegye törvényhatósági bizottsága tegnap tartott rendkívüli közgyűlésén elhatározta, hogy *Széchenyi* Sándor gróf vezetése alatt e hó 18 án Pécselt hódolatát fejezi ki a király előtt. Küldöttségi tagok lesznek: *Döry* alispán, *Apponyi* Géza és Sándor grófok, *Csapó* Vilmos, *Szatankovanszky* János báró, *Sell* József, *Vosinsky* Mór apát, *Kovács* Endre, *Bus* Lajos, *Fördös* Vilmos, *Simontsits* Elemér, *Leopold* Sándor, *Szenicey* Géza, *Sipos* Márton, *Zsigó* János, *Nyékly* József és *Tóth* István.

— (Póttartalékosok bevonulása.) A m. kir. honvédelmi miniszternek ama rendelete folytán, hogy a katonai kiképzetésre kötelezett póttartalékosokat ne, mint eddig tavasszal és ősszel, hanem csak októberben hívják be, a folyó évben a szokottnál nagyobb számu póttartalékost hívtak be, úgy a közös hadseregben, mint a honvédségben. Természetesen az ilyen katonai kiképzetésre való beinvitálás nem tartozik a legkellemesebb dolgok közé s így igen sokan szeretnének ez alól kimenekülni, minek fényes bizonyítéka az is, hogy a vármegyéhez eddig is már körülbelül ötven kérvény érkezett, melyekben kiképzetésre behívott póttartalékosok részben a kiképzetés alól való felmentést, részben a behívás elhalasztását kérik. A kérvényeket elküldik az illetékes hadtestparancsnokságoknak.

— (Ideiglenes katonakórház.)

Az idei nagy hadgyakorlatokra Pécselt átvonuló katonaság részére netáni megbetegedések esetére a katonai körök egy ideiglenes katonakórházat állítottak fel, mely a Rudolfinumban van elhelyezve. Az ideiglenes katonakórház személyzete huszonhárom egészségügyi csapatbeli katona, kiknek élén *Nick* pécsi főseborvos áll. A mai napon Budapestről három tábortórház (barak) érkezett Pécsre, honnan még a délelőtti folyamán kiszállították Görcsönybe, hol a nagyhadgyakorlatoknak Görcsöny környékén lefolyó részének tartamára, netáni baleset vagy megbetegedés esetére állítják fel a barakokat.

— (Jelentés a vizről.) A Tettye forrás vizállásáról a főmérnöki hivatal a következőket jelenti: Szept. hó 4-én reggel 6 órakor a tettyei víztartóban 1000, az ellentartóban 900 kb. viz volt; a hozzáfolyás 24 óra alatt 910 köbméternek találtatott.

— (Vásár Villányon.) Hétfőn volt Villányon országos vásár, mely igen élénk volt. Igen sok sertést hajtottak fel a vásárra. A legközelebbi vásár okt. hó 28-án lesz megtartva, amely a villányi vásárok közt mindig a legjobb.

— (A mohácsi Kath. legényegylet) szeptember hó 8 án 10 éves fennállásának emlékére a mohácsi iparosok olvasóköre helyiségeiben műkedvelői színelőadással egybekötött zártkörű táncmulatságot tart. Színrre kerül: *Kósza* Jutka. Eredeti népszínmű 3 felvonásban, dalokkal és táncokkal. Irta *Kukácsy* Sándor. Helyárak: Oldalszék 1 korona

60 fillér Körszék 1 korona 20 fillér. Zártszék 1 korona. Állóhely 60 fillér. Karzat 30 fillér. Felülfizetések a jótékony cél érdekében köszönettel fogadtatnak és hirtapilag nyugtáztatnak. Az előadás kezdete este pontban 8 órakor.

— (Hamis pénz.) Bonyhádról írja tudósítónk, hogy ott több napja hamis, ólom-ból öntött 1 forintosok és 20 filléres pénzek kerültek forgalomba. Honnét került a hamis pénz Bonyhádra, ezt nagy buzgalommal kutatja a csendőrség, de ezideig eredmény nélkül. A kereskedők és iparosok most óvatosak, mikor ezüstforintost vagy huszfillérest kapnak kézhez.

— (Beirások eredménye.) A beirt tanulók száma jóval meghaladja az utóbbi évek átlagát. Beiratott a főgimnáziumban összesen 427 rendes és 11 magántanuló, 21-gyel több, mint a múlt évben; és pedig az I. oszt. 68,+7, a II. o. 68,+2, a III. o. 68,+1, a IV. o. 59, az V. o. 50,+1, a VI. o. 51, a VII. o. 33, a VIII. o. 30. A pécsi állami főreáliskolába szept. 4-én 12 órakor fejeződtek be a beiratások. Felvételt az I. o.-ba 124, a II. o.-ba 75, a III. o.-ba 77, a IV. o.-ba 65, az V. o.-ba 34, a VI. o.-ba 31, a VII. o.-ba 25 és a VIII. o.-ba 30, összesen 461 tanuló.

— (Utonállás.) *Bahunek* István uradalmi kasznár Somogy-Miháldon, fivérével *Bahunek* Károlylyal, a magy. kir. államvasutak debreceni üzletvezetőségének igazgatójával és *Sloboda* urad. ellenőrrel esti 7—8 óra közt Kis-Komáromból kocsin haza tartottak. Szt.-Jakab és Miháld közötti uton három gyanus egyént pillantottak meg, kik lesben látszóttak állani. Az utonállók, hogy a figyelmet magukról eltereljék, nem egy helyen, hanem bizonyos távolságban álltak egymástól. Alig hogy észrevették a kocsiban ülők a gyanus alakokat, már is hatalmas lövés hallatszott. A legközelebb álló haramia egy jegenye fa alól fegyverrel rálőtt a kocsiban ülőkre. Szerencsére nem talált senkit, noha elég jól irányozta fegyverét, mert az ülésben később több nagyobb szemű sörétet találtak. A gazemberek elmenekültek, de a csendőrség erélyesen keresi. Hogy rablási szándékból lőttek-e a gazemberek, avagy boszúból, azt természetesen megállapítani nem lehet. Az első körülmény valószínűbbnek látszik, mert az utonállók hárman voltak, de a sötétben nem láthatták, hogy a kocsin négyen is ülnek és bizonyára azért vettek maguknak bátorságot a támadásra. Valószínű, hogy valami vásárratartó utasnak volt szánva a lövés, mely szerencsére célját tévesztette.

— (A makrancos hölgy.) Nem erről a című szindarabról van szó, hanem csak egy kis pesztonkáról, egy cselédeányról. *Havik* Marcsa itt szolgált Pécselt, *Tamás* Károly magánzónál, a ki néhány hétre furdózni volt. Ez alatt a leány magányosan maradt. A napokban jött meg a gazda és átnézte a szobáját, rendben van-e minden. Nagy ámulatára látta, hogy sok dolga hiányzik. Mindenféle apróság eltűnt az íróasztaláról is, meg a többi szobájából is hiányzott több dolog. A ruhaneműből is kevesebb volt. A gazda elővette a leányt, azonban az tagadta, mintha ő vitte volna el. A gazda erősen ráijesztett, de ő állhatatosan megmaradt állításánál, hogy ő nála nincs semmi. Sőt még ő kezdett el a gazdájával szemtelenkedni, hogy mer ilyen

dolgot ráfogni. A kis makrancos hölgyet följelentette a rendőrségen, az majd kivallatja.

— **(Kiesett az ablakból.)** Ma délelőtt a József utcán az egyik házban az ablakból kiesett egy cselédeány, a ki tisztogatta az üvegtáblákat. Persze, mint már szokás, heveder nélkül dolgozott. Szerencsére kisebb sérülésen kívül nem történt baja, mert földszintes ablakból esett ki.

— **(Az erélyes háziasszony.)** Az már régi dolog, hogy a lakók és a háziasszonyok nem a legjobb érzelmekkel szoktak viselkedni egymás iránt. És ez úgy van már azóta, hogy lakó és háztulajdonos létezik. Innen van talán az, hogy néhol aztán annyira érzi hatalmát egy-egy nagyhatalmu háziasszony, hogy még a lakó életét sem respektálja. Így történt ez tegnap este a Sándor-utca egyik házában. Herczog Andornénál ugyanis már régóta lakott valami Karl István nevű bányamunkás, a ki azonban ott akarta hagyni a lakást, azon egyszerű okból, hogy a háziasszony heteken át nem takarította a szobáját. Tegnap be is ment hozzá, hogy tudtára adja, jövő elsején a lakását elhagyja. Persze a háziasszonynak ez a dolog sehogysem tetszett, szó nélkül kiment az udvarra s magával behozott egy vaspálcát és azzal a feléje háttal ülő Karl-t úgy fejbevágtta, hogy az a székről lefordult. Az erős ütésre a bányamunkás feje behorpadt. Az esetet a sértült feljelentette s most az asszony szépen bekerül a dűtyiba.

— **(Befordult kocsijával az árokba.)** Tegnap este a szigeti országúton Mayer Mátyás fuvaros lépésben hajtott a lovait, azaz jobban, azok maguktól mentek, mert a kocsi jól szundikált az ülésben. Künn a cserkúti csárdában egy picit betért Mayer, megkóstolta a mustot, azután még a pálinkából is magába szedett egy keveset, úgy, hogy a mire a kocsira ült, alig látott már. Pedig sötételni is kezdett, nagy, sötét felhők borították az eget és az eső is nekieredt. Ő megindította a lovakat, majd rá szeméit lehunyta és jó izűt aludt. A lovak mentek is egyhangú kocogásban, mert fáradtak voltak a nehéz fuvarozástól. Hanem a vámházon innen a lovak valahogy közel mentek az árok szélére, úgy hogy a kocsit befordult. Az árokban víz folyt, a mi a pityókos embert kijézsanította. A kocsit azonban maga nem tudta kivinni az árokból, az arra jövő munkások segítették ki belőle. A fris víztől magához térve, a lovak közé vágott és szerencsésen haza hajtott. A fürdő talán használt, máskor nem ereszti szabadjukra a lovakat.

— **(Megélénkült a város.)** Megjöttek tehát, úgy jöttek, miként tavasszal hozzánk a visszatérő fecskék. Fecskék ők is, csacsogó madarak, de ők nem a virágillatos tavasznak hirnökei, hanem a lombhullató, komor, melankolikus ősznek. A hogy az enyhe őszi szellő fujdogálni kezd, a hogy végig-öpri a sárga száraz levelekből font ostort, megjönnek ők, a mi diákjaink. Milyen kihalt is volt a város! Az aranyifjúság, a pezsgő lelkesültség úgy hiányzott. Mert ugyszólván ők azok, a kik városunkat mozgalmassá, élénk-ké teszik. Kipihenték magukat a tíz havi fáradozás után, elringatták magukat a boldog semmittevésben, új erőt szedtek magukba, hogy megizmosodva, üdült lélekkel és üdült egészséges szervezettel nekilássanak a további munkának. Mennyi édes ábrándnak vetett véget az ősz közeledte. — Hány sóhaj szállt onnan a boldog faluról ide mihozzánk, a vá-

rosiakhoz. Hány bohó, ideális fiu szeretett volna inkább itt lenni. Avagy talán a szép nem kivétel. Oh nem, ők is. Ide sirtak vissza a korzóra, oda fáj a lelkük az árnyas sétátérre, a hol annyszor láthatták egymást s most két hónapon át nem. Na de hiszen pótolhatják azt most. — Hány pici, csöpp gyerek ment ma először a mogorva vagy mosolygó képű tanító bácsi elé, hogy a mama beírassa. Most már ők is diák lesz. Félő, csaknem siró tekintettel nézett az egyik, a másik meg örömtől felcsillogó, élénk szemekkel nézte a tanító bácsit. Büszkén düllesztette ki pici mellét, úgy lépegetett edes anyja mellett. Ő most a legboldogabb. Ővé a boldogság, minden csillogó, csalogató hájjával és örömeivel. Mások meg lustán, kelletlenül mentek az asztal elé. Nekik nem szerez örömet az iskola, a tanulás. Ők inkább renyhe, tunya életet élnek. Semmit sem dolgozni, ez az ő álmuk. Átok ez rajtuk és az egész nemzetnek kárára van, hogy vannak ilyenek is, a kik inkább másokon elősködnének. Hanem, ti apró diákok, a kik örömmel mentek a fehérre meszelt iskola falai közé, legyetek jók és kívánjuk, legyen hasznotokra, a mit a jó tanító bácsi ajkáról hallottok elszállani. Legyen aldas munkátokon.

Idegenek Pécsen.

— Szeptember 3. —

Aranyhajó-szálló. Ban József, utazó, Budapest. — Stern Sándor, utazó, Budapest. — Kathrein János, utazó, Aussig. — Hologich Dezső, utazó, Budapest. — Humer Ferenc, borkereskedő, Siska-Laibach. — Goldenberg M., utazó, Bécs. — dr. Sterné, magánzó, Vukovár.

Vadember-szálló. Pollák Lajos, kereskedő, Daruvár. — Hoff József, utazó, Bécs. — Krausz Ármán, utazó, Budapest. — Ehrenfus Sándor, utazó, Triest. — Angyal Ignác, utazó, Budapest. — Fröh-wirth Jenő, ügyvéd, Tamási.

Mátyás-király-szálló. Kurc István, tanító, Tolna. — Blesz József, jegyző, Tevel. — Schmitics Paulina, Budapest.

Magyar király-szálló. Huszár Manó, utazó, Budapest. — Löwensohn Imre, jogh., Tolna Tamási.

Vadászkürt-szálló. Braun István, borbély, Csikós-Töttös. — Eigenbröd János, gazdálkodó, Stetz Péter, kereskedő, Baracska. — Dusán János, gépész, Darócihalma. — Rothmüller Pál, raktárnok, Pécs. — Kóvács Imre, kereskedő, Kaposvár.

Pécs szab. kir. város

meteorológiai állomása jegyzetei

1901. szept. 4. délután 2 órakor.

Barometer (redukált) = 760.3 mm. (súlyedő.)

Hőmérsék = 15.2 °C.

> maximuma: 20.6 °C. } tegnap.

> minimuma: 13.1 °C. }

Párányomás: 9.6 mm.

Relatív nedvesség: 74. %

Felhőzet: 7° Cum. S. W.

Szélirány s erő: N. E. 4.

Csapadék 24 órai 4.0 mm. ☉

Harmatp. 9.0 °C.

Szeles, vált. felhőzet, rövid csapadéokra hajlandó.

Dr. Ozirer.

Művészet, irodalom.

○ Andorffy Péter színigazgató. A kassai Felsőmagyarországban a következőket olvassuk:

»Tisztelt Szerkesztő Ur!

Becses lapjában és a Pesti Hirlapban is olvastam, hogy a pécsi színházra pályázom. Legyen szabad az igazságnak megfelelően ugyancsak becses lapjában kinyilatkoz-

tatnom, hogy én a pécsi színházra nem pályáztam, nem is pályázom; de igenis, tavasszal, amidőn híre jött, hogy özv. Tiszayné a színigazgatásról — s így Pécsről is — lemond, kértem a pécsi színházat pályázat mellőzésével. Akkor e kérelmemre választ nem kaptam. Ma már őszre jár az idő s így a tavasszor elkövetett ostobaságaimat még Pécsen sem vehetik komolyan.

Kelt Kassán, 1901. szept. 2.

Tisztelő hiva

Andorffy Péter.

Érdekes a dolog az, — teszi hozzá az idézett lap — hogy egyszer évek előtt egy pécsi közgyűlésen (?) kimondták, hogy Andorffy Péter sokkal jobb komikus, semmint, hogy a mit mond, komolyan lehetne venni.

Törvénykezés.

§ Gondnokság alá helyezés. A szegzárdi kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Pintér Márton földmives, dunaföldvári lakos, gondnokság alá helyeztetett.

§ A sertés áldozata. Legalább ennek az alapján indítottak eljárást Papp György kanász és Kovács János monosokori bíró ellen. A dolog úgy történt, hogy tavaly Papp csordájából az egyik kan Bogdán József parasztyereket a lábán megsértette és az egyik inát eltépte. A fiu ép arra volt, a mikor a kanász a disznót verte, a mitől az megvadulva vad futásnak eredt és a fiunak rontott, a kin az említett sebet ejtette. A fiut a szülők odahaza kezelték árnikával s más mindenféle házi gyógyszerrel, a mivel azonban egészen elrontották, úgy, hogy Szigetvárra kellett szállítani a kórházba. Csakhogy nem segíthettek már rajta és néhány nap múlva a fiu meghalt. A szülők a kanászt följelentették, mint a ki a fiu halálának oka volt. Együttal a bíró, Kovács János ellen is megindították az eljárást, a ki az esetről tudomást szerzett és nem intézkedett, hogy a fiut mindjárt kórházba szállították volna. Tegnap volt ebben az ügyben a főtárgyalás a pécsi kir. törvényszék-nél. A beidéztet tanuk vallomása egyik félre nézve sem volt terhelő és mivel a fiu holt-tetemét nem boncolták föl és nem bebizonyított dolog, hogy a fiu abba a sérülésbe halt bele, a vádlottakat fölmentették. Inkább a szülők gondatlansága okozta, hogy a gyerek meghalt, mert a seb nem volt életveszélyes, hanem ők a házi gyógyszerekkel elmérgesítették és ez okozta a gyermek halálát.

T a n ü g y.

Veni Sancte.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1901. szept. 4.

Szállt ma ezernyi ajakról a szent ének, repült az egék urához: Veni Sancte! Hány pici piros ajakról hangzott el a magasztos zsolozsma, segítségül hiva a szent lelket, világoztsa meg elméjüket, erősítse, támogassa őket munkájukban. Adjon kitartást a nagy munkához, hogy el ne csüggedjenek.

Mert első a kitartás. E nélkül boldogulni nem lehet. Lehet az egyik lángész, maga nemében páratlan, de ha kitartás nincs, vége; hasztalan a sok munka. Kárbavesztett minden, nincs hasznára annak az, a mit tanult. Ha azonban, nem is olyan nagy eszű az illető, ha nem is képes az első hallásra jól megje-

gyezni mindazt, a mit a tanító, vagy tanár előad, de ha kitarása van, eléri a maga elé kitűzött célt. Nem szabad elcsüggedni, nem szabad a küzdelmet földadni, ha nagyobb akadályal állunk szemben. Pedig gyakran megtalálhatjuk, csaknem köznapi, hogy ha valami kellemetlen dologgal állunk szemben, úgy minden erőlködés nélkül földadjuk a harcot, leteszszük a fegyvert, azt mondjuk nem, lehet tovább. Nem tudom elérni azt, a mi után vágyodom.

Dehogy nem lehet. Csak akarat és kitartás kell. Ha e kettő párosul, ha egymással ölelkeznek, de úgy, hogy egymástól szét ne lehessen választani, akkor nincs akadály, a mit le ne küzdhetnénk. De ifjuságunk nagy bíránt ennek az akaratnak és kitartásnak. Mindárt elcsüggednek, kétely fogja el lelküket, nem érhetik el, a mi után szívük, lelkük vágyódik.

Ezért fordult ma az a sok gyerek az egek urához, hogy ezt kérje tőle, mert pályáján erre van a legnagyobb szüksége, e nélkül boldogulni nem lehet.

Iskoláink növendékei azon templomokban hallgatták a szent misét, a hol évközben is szoktak imádkozni.

A polgári leányiskola, az elemi leányiskola és a belvárosi fiúiskola tanuló reggel nyolc órakor voltak a belvárosi templomban a Veni Sancten. A misét, a melyen sok szülő is jelen volt, a belvárosi apátplebános *Magenheim* József tartotta fényes segédlettel.

A budai külvárosi fiú és leányiskola, valamint a felső vámház fiú és leány tanuló az Ágoston-téri templomban hallgattak misét, mit *Károly* Ignác apátplebános tartott. A szigeti külvárosi iskola tanuló pedig a szent ferenc-rendiek templomában voltak.

A többi iskolákban a mai napon még folytak a beiratások a Veni Sancte holnap lesz.

A misék után a tanulók visszamentek iskoláikba, a hol osztály rendezés volt, s a holnapi nappal megkezdődnek a rendes előadások.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése szeptember 4-én (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) A Ház mai ülésén *Tallián* Béla alelnök elnökölt.

Mülek Lajos a történelmi kincsek hazahozatala tárgyában, *Kossuth* Ferenc a magyar-osztrák-országi egyezmény tárgyában; *Ernst* Sándor dr. a privigei választás tárgyában interpellációkat jelentettek be.

A kvóta-jelentéshez *Rátkay* László szól elsőknek. — A királyi döntést törvénytelennek tartja. Az országgyűlés méltón fejezi be működését: *törvénytelenységben született, törvénytelenységben hal meg.*

Buzáth Ferenc a néppárt nevében nem fogadja el a jelentést.

Szell Kálmán miniszterelnök bizonyítja a döntés törvényességét. A parlamentek nem tárgyalhattak a Reichsrath miatt; tehát a királynak kellett döntenie.

Polónyi Géza *rut alkotmányosértést* lát, mert a képviselőház a kvóta-jelentést nem tárgyalta.

Szell Kálmán a vádat visszautasítja. A kvótát a teljes gazdasági komplexumnál kell megbírálni.

Az elnök húsz képviselő kérésére *névszerinti saavazást* rendelvén el, a jelentést *szátsizenkét szóval harmincöt ellen* tudomásul vették.

Szünet után *Mülek* Lajos interpellált. Kérde a miniszterelnököt, hat-e oda, hogy a

bécsi kincstárban levő magyar kincsek visszakérüljenek?!

Szell Kálmán, miniszterelnök kijelenti, hogy a kérdést megvizsgálja és szívesen közbenjár a dolog érdekében.

Mülek Lajos a választ tudomásul vette. Az ülés tovább folyik.

TÁVIRATOK.

— **Bánffy Dezső jelöltsége.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Politikai körökben tegnap este elterjedt az a hír, mintha *Bánffy* Dezső báró az *obudai* képviselőjelöltséget elvállalta volna. Illetékes helyről *megcáfolják* a hirt, mely állítólag félreértésből eredt.

— **Öngyilkos gazdatiszt.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) *Pécs* Jakab gazdatiszt életuntságból ma délelőtt budapesti lakásán *mellbe lötte magát*. Súlyosan sebesülve szállították a kórházba.

— **Tisza Kálmán beszámolója.** (A „Pécsi Figyelő” eredeti távirata.) Nagyváradon *Tisza* Kálmán nagy érdeklődés mellett mondotta el ma beszámolóját. Melegen megemlékezett *Szilágyi* Dezsőről. Igazolta az inkompatibilitás kérdésében követett magatartását. Az inkompatibilitási törvényt *kissé tulszigorúnak* tartja. Végül a közös vámterület fenntartását hangsúlyozta. A beszámoló után *Hlatky* Endre pártelnök megleghangu üdvözlő táviratot küldött *Szell* Kálmán miniszterelnöknek és *Podmanicky* Frigyes bárónak.

A közönség köréből.*)

Nyilt levél a Szerkesztőhöz.

Igen tisztelt Szerkesztő Ur!

Engedje meg kérem, hogy a nagy közönség füle hallatára néhány kérdést intézzek önhez, kérdést, melyet rövid pár óra alatt számtalanszor fölvettem magamnak, de megoldani nem tudtam.

Ugyanis a napokban balvégzetem a kaposvári állomáson át kényszerített utazni. Az a fonyódi kis vicinális, melylyel utaztam volt, már a reggeli órákban bedöcögött a kaposvári pályaudvarba. Képzheti t. Szerkesztő ur, milyen kellemetlen lehetett nekem, hogy nem utazhattam tovább, hanem várnom kellett a másik vicinális indulásáig, mely a mint mondták, csak a kora délutáni órákban fog indulni.

Utána tudakoltam, vajjon érkezhettem volna-e másik vonattal, azaz utóbb, de a másik vonattal érkezők már lekésnek az említett délutáni vonatról.

Bementem az étterembe egy villásreggelire s aztán visszatértem a váróterembe; az étteremben sem akartam magamat folyton kerülgetetni a pincérekkel, ismerőseim Kaposvárott nincsenek, s az idő szeles, esős, borult lévén, a sétára nem volt alkalmas.

Elővettem tehát kicsi kizáróskából *Jókai* »Aranyember«-ét, mely félben lévén, utra-valóul magammal hoztam, hogy a vicinálisok hosszú unalmasságát magamnak kissé megrövidítem.

Elhelyezkedtem tehát az egyik plüs pam-lagon és sóhajtvá néztem a többi utasok után, kiknek vonata már indulóban volt.

*) Ezen rovat alatt megjelentekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

De az »Aranyember« csakhamar elfeledtette velem a várakozás unalmait.

Olvasta már tek. Szerkesztő ur az »Aranyember«-t ugy-e bár? Elképzelteti tehát, hogy a saját utazásomra nem is gondoltam, hanem *Jókai*t követve, épen a »Senki sziget«-re értem gondolatban, midőn egyszerre csak felrántják az ajtót s azon egy haragos képű ur törtet be. Higyje el kedves Szerkesztő ur, hogy szörnyen megijedtem tőle, bár a lelkiismeretemet mi sem nyomta.

A haragos képű ur engem ugyan nem tüntetett ki lekötélező megszólításával, hanem oda küldte hozzám egyik alattvalóját, ki a legnagyobb bocsánatkérések közepette ugyan s igen udvarias hangon értésemre adta, hogy a főnök ur nem engedi meg a »váróterem«-ben való »várakozást.«

Én elbámultam. De ugyan hát hol? ha nem a váróteremben!

Tán a főnök ur a saját szalonját akarja felajánlani?!

Mert az már csak mégis furcsa dolog volna, ha a szakadó esőben kénytelen volnék egy fiakkert fogadni, melylyel fölvitessem magamat valamelyik szállodába, s ott pár órára szobát bérelve várjam meg a legközelebbi vonatot.

Az előirt szabályok közt megnéztem az erre vonatkozó paragrafust mely szórul szóra a következőképen szól:

15-ik § »A váróhelyiségek közönségesen egy órával a gyors vonat elindulása előtt megnyitandók. Valamint átmeneti állomás közvetlen jeggyel érkező utasnak jogában áll azon vasút váróhelyiségében, amelyen utját folytatja, az általa használandó legközelebbi vonat elindulásáig tartózkodni. Az éjjel 11 órától reggeli 6 óráig terjedő időben azonban csak annyiban, amennyiben a váróhelyiségek ezen idő alatt különben is nyitva vannak.«

Már most mindezeket összevetve azt szeretném tudni, hogy;

1. Jogomban állt-e a váróteremben tartózkodni? s ha nem, úgy ily esetben hol várakozik az utas?

2. A kaposvári állomás főnök részére külön írják-e elő a szabályokat? mert nálunk Pécsen, hol már jó néhányszor szintén várakoztam, még nem utasítottak ki.

3. Füg-g-e a közönség az állomás főnök ur szeszélyeitől? S ha t. főnök urnak ballábal méltóztatott felkelni, kénytelen-e emiatt a publikum szenvedni?

4. Miért nincs ez másutt? Hogy ne említsem a fővárost, emlitem a magunkét. Avagy az egész dolog oda volna visszavezethető, hogy a pécsi állomás főnök, kit személyesen nincs szerencsém ismerni, tetőtől talpig gavallér uri ember bizonyára, ki védtelen magányos nővel szemben nem lép fel olyan brutális módon. Mert lán a kaposvári váróterembe is bement még ugyanabban az órában egy katonatiszt, de annak nem szóltak ám!

Miért? — Korlátolt eszemnek kell lenni azért, mert ezt meg nem értem.

Szíveskedjék kérem k. Szerkesztő ur, ha csak úgy hozzávetőleg is, nékem ezt megmagyarázni! Igen lekötélezne velem.

Kiváló tisztelettel

Egy fürdőző.

Szerkesztői üzenet.

Somssich Sándor urnak (Keszü.) Nyom-dai tévedés folytán a közlemény második része elmaradt. A napokban újra közölni fogjuk az egész szép költeményt. A tanév kezdetével ugyanis aktuális.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTTER GUSZTAV PLEININGER FERENC
TAIZS JÓZSEF
 kiadó.

Hirdetések.

ZSOLNAY IMRE BUTOR.

raktára
és műhelyei

PÉCS,

Ferenciek-utca 11. szám.

Finom csemege-szőlő

kapható különként 50 fillérért **JANKOVITS HUGONAL** Pécs, Vásártér 6. sz.

Emeleti utcai lakás,

mely áll 2 szoba, alkov, konyha és mellékhelyiségekből, az Arpád-utca 31. szám alatti házban

november 1-től kiadó.

Évi bér 280 korona.

Bővebbet ugyanott a házmesternél vagy lapunk kiadóhivatalában.

Üzlet-megnyitás!

A nagyérdemű közönség becses tudomására hozom, hogy *Baranya-Szt-Lőrincsen, a Vasuti utcában 250. számú házban*

uj kályhás-üzletet

nyitottam, hol mindenkor készen *uj cserépkályhák* kaphatók. Megrendelésre készítek *öt szögletű és nyolcz szögletű kályhákat, kandalókat és takaréktűzhelyeket* is.

Továbbá mindenkor ellátalak használatban lévő *kályhák, kandalók, takaréktűzhelyek javítását* vagy azoknak átrakását is. A kitűnő jó munkám után igen olcsó árakat számílok, miért is üzletemet a nagyérdemű közönség szives pártfogásába ajánlva, maradok

kész szolgáljuk

GINZER BÁLINT,

agyagkályha-készítő.

ELEGÁNS étkező-helyiség

Secessió-söröző.

Ebéd és vacsora bérlet
bármely naptól megkezdhető.

A
pilseni
polgári
sörfőzöde

Homoki „Kadarka“
1900. évi fehér
„RIZLING“
és pécsi
„ÓBOR“
tized literenkint
kerül kiszolgálásra.

„ÓSFORRÁS“
söre.

**Banquetek, Table d'hôte-ok
és Társasvacsorák**

rendezését is elvállaljuk

Mély tisztelettel

Bedő Testvérek.

Inas

heti fizetéssel, felvétetik lapunk könyvnyomdájának könyvkötészetében.

Van szerencsénk a n. é. közönségnek tudomására hozni, hogy kizárólagos

Posztógyári raktárunkat

a legújabb divatu **honi, angol, brünni, gráci**

férfiruhaszövetekkel

halmoztuk fel, és áraink is legolcsóbbak, úgy hogy minden versenynyel szemben, képesek vagyunk előnyöket nyújtani.

Dús választék

**felöltő,
téli kabát**

szövetekben Cheviot, Kamgarn, Dosking, Peruvien és szörme árukban

Leichner és Fleischer PÉCS,

Apáca-utca 2. (Takarekpénztári uj palota.)

Magán zene-akadémia.

BLÄTTERBAUER RÓZA

zongora-művész

Pécsett, Indóház-ut 2. szám alatt

(a Blätterbauer-féle házban)

magán zene-akademiájában

a beiratások szeptember 1-étől megkezdődnek.

— *Fő tanszak* zongora és zeneelmélet.

— *Tandij*: előkészítő-osztály 6 frt, magasabb kiművelési osztály 8—10 frt.

Szülők figyelmébe!

Az új iskolai évad kezdete alkalmával bátorkodom dúsan felszerelt

fiu és gyermek ruha-raktáramat

magybecsű figyelmébe ajánlani.

A nálam vásárolt ruhákért **olcsóságuk** mellett **tartósságukért** kezdek.

Minden előforduló javítást, tisztítást, vasalás az iskola éven belül díjazás nélkül végeztetem.

Becsés megrendeléseiket kéri kitűnő tisztelettel

Klein Sándor

férfi-, fiu- és gyermekruha-raktár.

Pécs, Széchenyi-tér 7.

Egyik nagyobb

fűszer- és rövidáru-üzletben

Szigetvárott

jó házból való fiu, teljes ellátással,

tanoncznak

felvétetik.

Bővebbet Pécs, Zrinyi-utca 18.

Erreth-féle borok kizárólagos raktára.

Nagyságos **Erreth János** ur, Pécs város elsőrendű bortermelője **kitűnő minőségű, saját termésű**

pécsi hegyi borainak

eladását kizárólag tisztelettel alulirotra ruházván, abban a szerencsés helyzetben vagyok, hogy ezen köztudomásulag **a legkényesebb igényeknek is megfelelő ó-borokat** mindig friss töltésben palackozva, kívánatra hordókban is — **hamisítatlan minőségért kezeskedve** — árusíthatom.

A fenti borokból különösen a következőket van szerencsém a n. é. közönség figyelmébe ajánlani:

1891. évbéli fehér asztali bor literje . . . 55 kr.

1885. évbéli bálicsi fehér pécseye-bor,
palackja (0.7 l.) 70 kr.

adóval

Adónélkül 7 krral olcsóbb literenkint.

☞ Árak palackokkal együtt értendők. Palackok 7 kr. értékben visszavétnek. ☞

Kerdl Lajos,

fűszer-, bor- és csemege kereskedése

PÉCSETT, Király-u. 6. sz.

Hamisítatlan minőségért kezeskedik.

Zamatos asztali borok.

Kitűnő pécseye-borok.

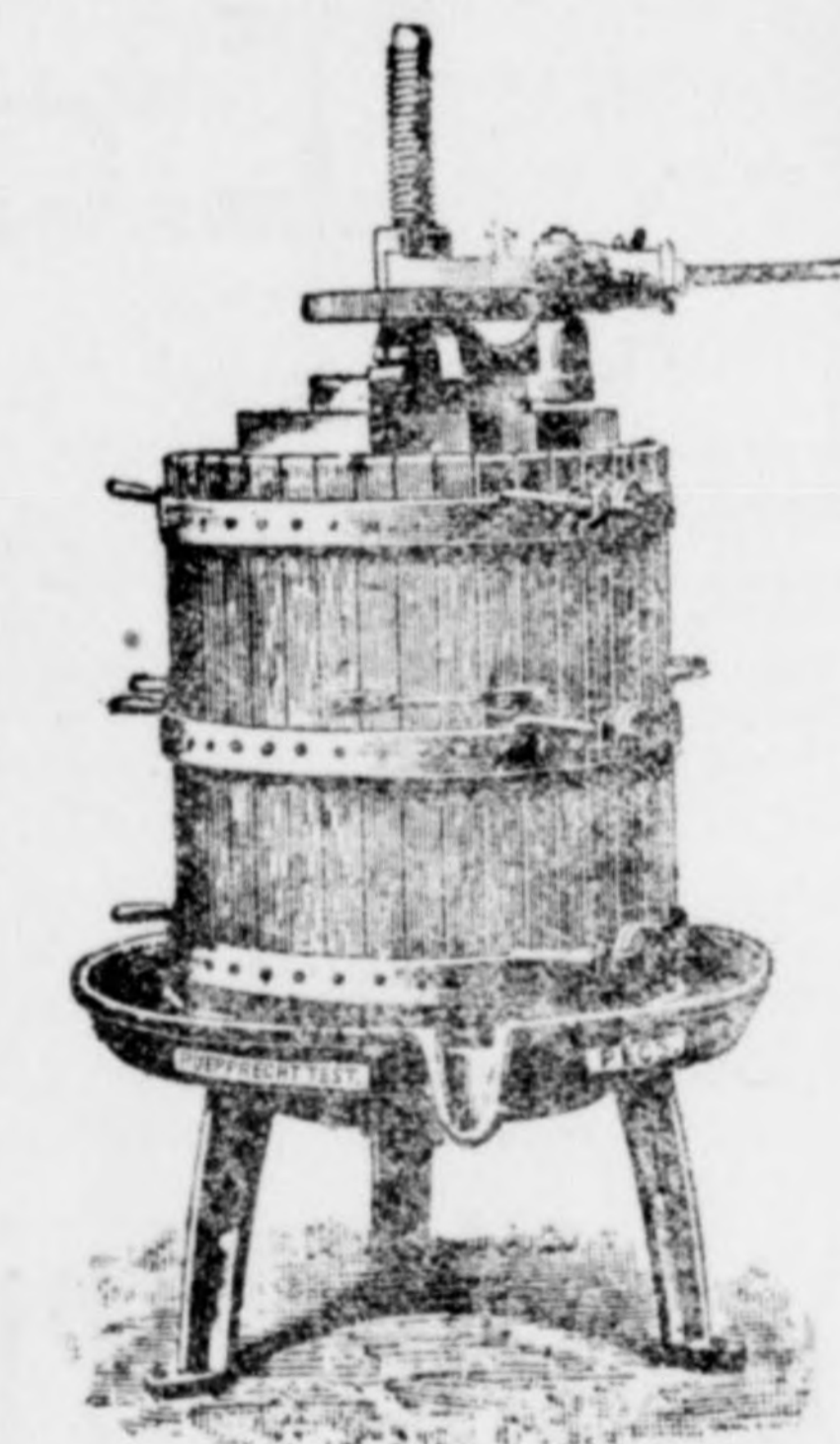
RUEPPRECHT TESTVÉREK

PÉCS.

Harang-, érc- és vasöntöde, malom-építész, tűzoltó-szerek, szivattyu- és gépgyár.

☞ Gyümölcs és szőlő bor készítő gépek. Gyümölcs és szőlő sajtók, ☞ folytonosan ható, kettős emeltyű szerkezettel és nyomó szabályzóval. *A munkaképesség 20% nagyobb, mint bármely más sajtónál.*

Szőllő és gyümölcs-zúzó és bogyó morzsolók.

Harangok, vasharangállványok, vas- és ércöntések, tűzoltászati gépek, tűzoltósági segédeszközök és legénységi felszerelések. Szivattyúk és szivattyu-tervezetek, vízvezetékek és vízvezeteki részlettárgyak. Fürdőberendezések és árnyékszék-részlettárgyak. Mosó és facsaró-gépek. Pinczészeti gépek és szerelvények. ☞ ÉRCZÁRUK. ☞ Teljes gőz- és vizimalom berendezések, malom-részlettárgyak. Hengerek rovátkozása és csiszolása. Gőzgépek, gőzkazánok, gőzmozdonyok, cséplőszekerek. Gazdasági gépek, gőzkazán-szerelvények.

Javításra minden e szakmába vágó munkák átvétnek, gyorsan és jutányosan kiszolgáltatnak.

Arjegyzék ingyen és bérmentve.

